II

*(Neleģislatīvi akti)*

# LĒMUMI

## PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2021/698

**(2021. gada 30. aprīlis)**

**par tādu sistēmu un pakalpojumu drošību, kurus ieviež, darbina un izmanto Savienības kosmosa programmas ietvaros un kuri var ietekmēt Savienības drošību, un ar ko atceļ Lēmumu 2014/496/KĀDP**

Eiropas Savienības Padome,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. pantu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

(1) Jo īpaši ņemot vērā Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas (*GNSS*) stratēģisko dimensiju, reģionālā un globālā līmeņa pārklājumu un daudzveidīgo izmantojamību, tā veido sensitīvu infrastruktūru, kuras ieviešana un izmantošana var ietekmēt Savienības un tās dalībvalstu drošību.

(2) Ja starptautiskās situācijas dēļ ir vajadzīga operacionāla Savienības rīcība un ja *GNSS* darbība varētu ietekmēt Savienības un tās dalībvalstu drošību vai ja ir apdraudēta *GNSS* darbība, Padomei būtu jālemj par to, kādi pasākumi ir jāveic.

(3) Tāpēc Padome pieņēma Lēmumu 2014/496/KĀDP ([1]).

(4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/696 ([2]) tiek izveidota Savienības kosmosa programma ("programma") un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra ("aģentūra"). Minētās regulas 3. pantā ir paredzēts, ka programmai ir pieci komponenti: globāla navigācijas satelītu sistēma ("*Galileo*"), reģionāla satelītnavigācijas sistēma ("*EGNOS*"), Zemes novērošanas sistēma ("*Copernicus*"), kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības sistēma, kas ir papildināta ar novērošanas parametriem attiecībā uz kosmiskajiem laikapstākļiem un zemei tuviem objektiem ("kosmosa situācijas apzināšanās"), un satelītsakaru dienests ("*GOVSATCOM*").

(5) Kosmosa tehnoloģija, dati un pakalpojumi ir kļuvuši neaizstājami Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīvē, un tiem ir būtiska nozīme daudzu Savienības un tās dalībvalstu stratēģisko interešu saglabāšanā. Turklāt pašas ar kosmosu saistītās sistēmas un pakalpojumi ir potenciāli drošības apdraudējumu mērķi.

(6) Potenciālo apdraudējumu klāsts, kuri Savienības un tās dalībvalstu drošībai un būtiskām interesēm varētu rasties no katra programmas komponenta izvietošanas, darbības un izmantošanas. Tāpēc ir lietderīgi paplašināt Lēmuma 2014/496/KĀDP darbības jomu, tajā ietverot arī sistēmas un pakalpojumus, kas izveidoti minētajos komponentos,

([1]) Padomes Lēmums 2014/496/KĀDP (2014. gada 22. jūlijs) par Eiropas Globālās navigācijas satelītu sistēmas ieviešanas, darbības un izmantošanas aspektiem, kas ietekmē Eiropas Savienības drošību, un ar ko atceļ Vienoto rīcību 2004/552/KĀDP (OV L 219, 25.7.2014., 53. lpp.).

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulu (ES) Nr. 912/2010, Regulu (ES) Nr. 1285/2013, Regulu (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* /2014 and Decision No 541/2014/EU (see page 69. lpp.).

kurus ar Regulas (ES) 2021/696 107. panta 1. punkta e) apakšpunktu izveidotā komiteja tās drošības sastāvā ir noteikusi kā drošībai sensitīvus komponentus, ņemot vērā programmas komponentu atšķirības, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu varu un kontroli pār sensoriem, sistēmām un citām programmai relevantām spējām.

(7) No pieredzes, kas gūta, pēdējos gados īstenojot Lēmumu 2014/496/KĀDP, ir izrietējušas atziņas. Tādēļ Lēmumā 2014/496/KĀDP paredzētās operacionālās procedūras būtu attiecīgi jāpielāgo.

(8) Informācija un speciālās zināšanas par to, vai kāds notikums, kas saistīts ar kosmosu saistītajām sistēmām vai pakalpojumiem, rada apdraudējumu Savienībai, dalībvalstīm vai ar kosmosu saistītajām sistēmām un pakalpojumiem, Padomei un Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos ("Augstais pārstāvis") būtu jāsaņem no aģentūras vai no attiecīgās struktūras, kura attiecīgā gadījumā ir izraudzīta, lai pārraudzītu izveidotās sistēmas vai sniegtā pakalpojuma drošību kādā programmas komponentā, ievērojot Regulas (ES) 2021/696 34. panta 4. punktu ("ieceltā drošības pārraudzības struktūra"), vai no dalībvalstīm vai no Eiropas Komisijas. Turklāt šādu informāciju var sniegt arī trešās valstis.

(9) Būtu jāprecizē, kāda attiecīgi ir Padomes, Augstā pārstāvja, aģentūras, visu iecelto drošības pārraudzības struktūru un dalībvalstu loma operatīvo pienākumu ķēdē, kas ir nosakāma, lai reaģētu uz apdraudējumu Savienībai, dalībvalstīm vai jebkurai ar programmu izveidotai sistēmai un pakalpojumam.

(10) Regulas (ES) 2021/696 28. pantā ir noteikts, ka par programmas īstenošanu kopumā atbild Komisija, tostarp drošības jomā. Šajā lēmumā būtu jādefinē Padomes un Augstā pārstāvja pienākumi novērst apdraudējumu, ko rada ar kosmosu saistītu sistēmu un pakalpojumu ieviešana, darbība un izmantošana, vai apdraudējumu, kas var rasties minētajām sistēmām vai pakalpojumiem.

(11) Šajā saistībā pamatatsauces uz apdraudējumiem ir ietvertas katras sistēmas drošības prasību izklāstos, kuros ir ietverti galvenie vispārējie apdraudējumi, kas jānovērš katram programmas komponentam, un attiecīgajos sistēmas drošības plānos, kuri aptver arī drošības riska reģistru izveidi drošības akreditācijas procesā katram komponentam. Minētās pamatatsauces būs kā atsauces, lai noteiktu apdraudējumus, kas ir konkrēti jārisina ar šo lēmumu, un lai pabeigtu operacionālās šā lēmuma īstenošanas procedūras.

(12) Steidzamības gadījumos lēmumi varētu būt jāpieņem dažās stundās pēc tam, kad saņemta informācija par apdraudējumu. Ja apstākļi neļauj Padomei pieņemt lēmumu, lai novērstu apdraudējumu vai mazinātu smagu kaitējumu būtiskām Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu interesēm, vai ja ir apdraudētas ar kosmosu saistītās sistēmas vai pakalpojumi, Augstajam pārstāvim vajadzētu būt pilnvarotam izdot nepieciešamos pagaidu norādījumus. Šādos apstākļos Padomi vajadzētu nekavējoties informēt un pēc iespējas drīzāk pārskatīt pagaidu norādījumus.

(13) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/696 34. panta 5. punkta b) apakšpunktu aģentūrai savā atbildības jomā būtu jānodrošina *Galileo* drošības uzraudzības centra (*GSMC*) darbība saskaņā ar minētā panta 2. punktā minētajām prasībām un norādījumiem, kas izstrādāti šā lēmuma darbības jomā. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/696 79. panta 1. punkta j) apakšpunktu aģentūras izpilddirektoram būtu jānodrošina, lai aģentūra kā *GSMC* ekspluatants spētu reaģēt uz norādījumiem, kas doti saskaņā ar šo lēmumu.

(14) Attiecīgajām ieceltajām drošības pārraudzības struktūrām būtu jādarbojas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/696 34. panta 2. punkta pirmajā daļā minētajām drošības prasībām un ar norādījumiem, kas izstrādāti saskaņā ar šo lēmumu.

(15) Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 1104/2011/ES ([3]) ir paredzēti noteikumi, saskaņā ar kuriem dalībvalstis, Padome, Komisija, Eiropas Ārējās darbības dienests, Savienības aģentūras, trešās valstis un starptautiskas organizācijas var piekļūt publiskajam regulētajam pakalpojumam, ko sniedz globālā navigācijas satelītu sistēma, kura izveidota saskaņā ar *Galileo* programmu. Jo īpaši Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 6. pantā ir noteikts, ka *GSMC* nodrošina darbības saskarnes punktu starp kompetentajām publisko regulēto pakalpojumu iestādēm, Padomi, Augsto pārstāvi un kontroles centriem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants*

1. Ar šo lēmumu nosaka pienākumus, kas jāveic Padomei un Augstajam pārstāvim:

a) lai novērstu apdraudējumu Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu drošībai vai lai mazinātu smagu kaitējumu būtiskām Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu interesēm, ko rada Savienības kosmosa programmas ("programma") komponentos izveidoto sistēmu un sniegto pakalpojumu ieviešana, darbība vai izmantošana; vai

b) gadījumā, ja ir apdraudēta kādas minētās sistēmas darbība vai minēto pakalpojumu sniegšana.

2. Īstenojot šo lēmumu, pienācīgi ņem vērā programmas komponentu atšķirības, jo īpaši attiecībā uz dalībvalstu varu un kontroli pār sensoriem, sistēmām un citām programmai relevantām spējām.

*2. pants*

1. Šāda apdraudējuma gadījumā attiecīgi dalībvalstis, Komisija, Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra ("aģentūra") vai jebkura drošības pārraudzības struktūra, kas ir iecelta ar Regulas (ES) 2021/696 34. panta 4. punktu ("ieceltā drošības pārraudzības struktūra"), nekavējoties informē Augsto pārstāvi par visiem to rīcībā esošajiem elementiem, ko tās uzskata par būtiskiem.

2. Augstais pārstāvis nekavējoties informē Padomi par apdraudējumu un tā potenciālo ietekmi uz Savienības vai vienas vai vairāku tās dalībvalstu drošību un uz attiecīgo sistēmu darbību vai attiecīgo pakalpojumu sniegšanu.

*3. pants*

1. Padome, pamatojoties uz Augstā pārstāvja priekšlikumu, vienprātīgi lemj par nepieciešamajiem norādījumiem aģentūrai vai attiecīgi jebkurai ieceltai drošības pārraudzības struktūrai.

2. Aģentūra vai attiecīgā ieceltā drošības pārraudzības struktūra un Komisija sniedz padomus Augstajam pārstāvim par to, kā jebkādi norādījumi, kurus Augstais pārstāvis saskaņā ar 1. punktu plāno ierosināt Padomei, varētu plašāk ietekmēt programmas komponentu ietvaros izveidotās sistēmas un sniegtos pakalpojumus.

3. Panta 1. punktā minētajā Augstā pārstāvja priekšlikumā ir iekļauts ierosināto norādījumu ietekmes novērtējums.

4. Politikas un drošības komiteja (PDK) attiecīgā gadījumā sniedz Padomei atzinumu par jebkādiem ierosinātajiem norādījumiem.

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1104/2011/ES (2011. gada 25. oktobris) par noteikumiem par piekļuvi publiskajam regulētajam pakalpojumam, ko sniedz globālā navigācijas satelītu sistēma, kura izveidota saskaņā ar *Galileo* programmu (OV L 287, 4.11.2011., 1. lpp.).

*4. pants*

1. Ja situācijas steidzamība prasa tūlītēju rīcību, pirms Padome ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 3. panta 1. punktu, Augstais pārstāvis ir pilnvarots izdot nepieciešamos pagaidu norādījumus aģentūrai vai attiecīgajai ieceltajai drošības pārraudzības struktūrai. Augstais pārstāvis var uzdot, lai Eiropas Ārējās darbības dienesta ģenerālsekretārs Augstā pārstāvja vārdā izdotu šādus norādījumus aģentūrai vai attiecīgajai ieceltajai drošības pārraudzības struktūrai.

2. Augstais pārstāvis nekavējoties informē Padomi un Komisiju par visiem norādījumiem, kas izdoti, ievērojot 1. punktu.

3. Padome cik drīz vien iespējams apstiprina, groza vai atceļ Augstā pārstāvja pagaidu norādījumus.

4. Augstais pārstāvis pastāvīgi pārskata minētos pagaidu norādījumus, atbilstīgi groza vai atceļ tos, ja tūlītēja rīcība vairs nav vajadzīga. Jebkurā gadījumā pagaidu norādījumu termiņš beidzas četras nedēļas pēc to izdošanas vai pēc Padomes lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 3. punktu.

*5. pants*

1. Gada laikā pēc tam, kad ar Regulas (ES) 2021/696 107. panta 1. punkta e) apakšpunktu izveidotā komiteja drošības sastāvā, pamatojoties uz Komisijas saskaņā ar Regulas (ES) 2021/696 34. panta 2. punktu veiktā riska un apdraudējuma analīzi un ievērojot tās 107. panta 3. punktā minēto procedūru, ir noteikusi, vai kādā konkrētā programmas komponentā izveidotā sistēma vai sniegtais pakalpojums, vai abi, ir drošībai sensitīvi, Augstais pārstāvis sagatavo un apstiprināšanai PDK iesniedz vajadzīgās operacionālās procedūras praktiskai šajā lēmumā izklāstīto noteikumu īstenošanai attiecībā uz attiecīgo sistēmu vai pakalpojumu. Šajā nolūkā Augstajam pārstāvim palīdz eksperti no dalībvalstīm, Komisijas, aģentūras un attiecīgā gadījumā – no attiecīgās ieceltās drošības pārraudzības struktūras.

2. Šā panta 1. punktā minētajās operacionālajās procedūrās var būt iekļauti iepriekš noteikti norādījumi, kuri attiecīgi jāīsteno aģentūrai vai jebkurai attiecīgajai ieceltajai drošības pārraudzības struktūrai.

3. Augstais pārstāvis pārskata operacionālās procedūras vismaz reizi divos gados, jo īpaši iegūto atziņu pārskatīšanas procesa rezultātā pēc ikgadējās šā lēmuma īstenošanas vai pēc kādas dalībvalsts lūguma, un iesniedz tās apstiprināšanai PDK.

4. Augstais pārstāvis vismaz reizi gadā informē PDK par notiekošajām darbībām, ko veic praktiskai šā lēmuma īstenošanai.

*6. pants*

1. Saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, ko noslēgusi Savienība vai Savienība un tās dalībvalstis, tostarp tiem, ar kuriem, ievērojot Lēmuma Nr. 1104/2011/ES 3. panta 5. punktu, sniedz piekļuvi publiskajam regulētajam pakalpojumam, Augstais pārstāvis ir pilnvarots slēgt administratīvas vienošanās ar trešām valstīm attiecībā uz sadarbību šā lēmuma īstenošanas nolūkā. Šādas vienošanās vienprātīgi apstiprina Padome.

2. Ja šādu vienošanos dēļ ir vajadzīga piekļuve Savienības klasificētajai informācijai, klasificētas informācijas atklāšanu vai apmaiņu apstiprina saskaņā ar piemērojamajiem drošības noteikumiem.

*7. pants*

Padome ne vēlāk kā trīs gadus pēc šā lēmuma spēkā stāšanās dienas vai pēc kādas dalībvalsts lūguma pārskata un, ja vajadzīgs, groza šajā lēmumā izklāstītos noteikumus un procedūras.

*8. pants*

Dalībvalstis veic pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai attiecīgi savā atbildības jomā nodrošinātu šā lēmuma īstenošanu saskaņā ar *inter alia* Regulas (ES) 2021/696 34. panta 6. punkta a) apakšpunktu. Šajā nolūkā dalībvalstis izraugās vienu vai vairākus kontaktpunktus, kas palīdz apdraudējuma operacionālajā pārvaldībā. Minētie kontaktpunkti var būt fiziskas vai juridiskas personas.

*9. pants*

Ar šo atceļ Lēmumu 2014/496/KĀDP.

Saskaņā ar Lēmumu 2014/496/KĀDP izstrādātās operacionālās procedūras attiecībā uz *Galileo* sistēmu turpina piemērot, kamēr tās ar šo lēmumu netiek atjauninātas.

*10. pants*

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

Briselē, 2021. gada 30. aprīlī

*Padomes vārdā –*
*priekšsēdētāja*
A. P. ZACARIAS